

(rajonas / miestas, mokykla)

_____ klasės (grupės) mokinio (-ės) _____

(vardas ir pavardė)

LIETUVIŲ KALBA IR LITERATŪRA KURTIESIEMS IR NEPRIGIRDINTIESIEMS

Rašytinio teksto suvokimas ir rašytinio teksto kūrimas

2017 m. mokyklinio brandos egzamino užduotis
(pagrindinė sesija)

2017 m. birželio 5 d.

Trukmė – 3,5 val. (210 min.)

NURODYMAI

- Pasitikrinkite, ar egzamino užduoties sąsiuvinyje nėra tuščių lapų arba kito aiškiai matomo spausdinimo broko. Pastebėję praneškite egzamino vykdytojui.
- Rašykite **mėlynai rašančiu** parkeriu ar tušinuku aiškiai ir įskaitomai. Pieštuku ar neaiškiai parašyti atsakymai vertinami kaip neteisingi. Koregavimo priemonėmis naudotis negalima.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto suvokimo testo variantų (vienas – grožinis, kitas – negrožinis).
- Atlikdami rašytinio teksto suvokimo užduotį, atsakymus rašykite po klausimu paliktose eilutėse. Į klausimus atsakykite tiksliai ir glaustai. Jūsų atsakymai turi tilpti paliktose eilutėse. Jei neprašoma cituoti ar pateikti pavyzdžių iš teksto, **atsakymus formuluokite savais žodžiais**. Atlikdami užduotį su pateiktais atsakymų variantais, teisingus atsakymus žymėkite apveddami atitinkamas raides. Jeigu savo pasirinkimą keičiate, perbraukite ankstesnį ir aiškiai pažymėkite kitą pasirinktą atsakymą.
- Pasirinkite ir **atlikite vieną iš dviejų** pateiktų rašytinio teksto kūrimo testo variantų.
- Atlikdami rašytinio teksto kūrimo užduotį, naudokitės juodraščiu. Jam palikta vietos užduoties sąsiuvinyje. Juodraštis nebus vertinamas. Pasilikite pakankamai laiko savo darbui perrašyti į švarraštį. **Jeigu kuri nors dalis (rašytinio teksto suvokimas ar rašytinio teksto kūrimas) bus įvertinta 0 taškų, egzaminas bus neišlaikytas.**

Linkime sėkmės!

ĮVERTINIMAS TAŠKAIS

Rašytinio teksto suvokimas	Rašytinio teksto kūrimas	TAŠKŲ SUMA
50	50	100

Vertinimo komisijos pirmininkas _____

(parašas, vardas ir pavardė)

Vertintojai: (I) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

(II) _____

(parašas, vardas ir pavardė)

I. RAŠY TINIO TEKSTO SUVOKIMAS (Trukmė – 80 min.)

Perskaitykite tekstus. **Pasirinkite vieną iš dviejų pateiktų tekstų ir atlikite užduotis.**

1 tekstas

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)
Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

GYDOMŪJŲ ŽUVŲ BLIZGĖ

1. Pavakare nusprendžiame aplankyti mergaites. Nusprendžia berniukas. Jis aiškina, kad mums, vaikams, reikia ieškoti kitų vaikų, nes ligoninėje, kur vien tik suaugusieji, galima išprotėti.
Mergaitės kaip mergaitės. Viena iš mūsų mokyklos. Kita nuolat kikena. Trečia žaidžia kompiuteriu. Ketvirta kažką žiaumoja ir žvilgčioja į berniuką. Į mane nežiūri nė viena. Grįžtame į savo palatą.
– Aš turiu blizgę, kuri padeda pasveikti, – ištiesia ranką berniukas ir aš pamatau seno metalo plokštelę.
– Ji saugo nuo ligų? – nustembu.
– Ji saugo nuo visko, – pasako berniukas. – Senelį išgelbėjo...
– Blizgė? Gal jis davė ją praryti kokiam nors priešui? – piktai pajuokauju.
Berniukas tyli. Tyliu ir aš. Galvoju. Yra apie ką pagalvoti.
2. Slenka nuobodžios dienos. Su berniuku vaikštome po ligoninę. Į mergaičių palatą neiname. Kokia nauda iš to ėjimo, jeigu viena nuolat kikena, kita – kramto, trečia žaidžia kompiuteriu, o ketvirtą ir taip pamatysiu mokykloje. Pasirodo, blizgė tikrai išgelbėjo berniuko seneliui gyvybę. Labai seniai, kai senelis buvo dar mažas, kareiviai jų šeimą išvežė į Sibirą. Atėjo žiema ir žmonės ėmė badauti. Kažkas berniuko seneliui padovanojo blizgę, parodė, kaip žvejoti, ir senelis, tada pats dar berniukas, ištisas dienas sėdėdavo ant didžiulio ežero ledo. Pagautos žuvies užtekdavo ne tik žvejo mamai, broliams ir seserims, bet ir kaimynams. Įpusėjus žiemai, žmonės ėmė mirti, ir tik tie, kas valgė ta blizge pagautą žuvį, sulaukė pavasario.
3. Vėliau tą istoriją papasakosiu mokykloje. Per istorijų pasakojimo valandėlę. Iš manęs šaipysis ne tik vaikai, bet ir mokytoja. Sakys, kad net maži vaikai Sibire turėdavo dirbti, tad niekas nebūtų leidęs ištisas dienas žvejoti. Ir kad nuo žuvų nepasveikstama. Nebent nuo jų taukų... Man į tą šaipymąsi bus nusispjauti. Nejaugi pasakosiu, kad berniuko senelis blizge pagaudavo ypatingų gydomųjų žuvų? Tylutėliai juoksiuosi iš besišaipančiųjų. Žinosiu, jog blizgė išgelbėjo ir berniuko tėtį. Kai jam pasidarė liūdna ir norėjosi mirti, jis blizgę stipriai suspaudė, ir noras mirti dingo.
4. Dar ta blizgė išgelbėjo berniuką. Jam ruošiantis gimti, jo mama staiga pajuto, kad berniuko nebenori. Tada jo tėtis ilgai žiūrėjo į blizgę ir sugalvojo... Berniukas nesakė ką, tačiau jo mama, išgirdusi, ką jos vyras sugalvojo, ėmė šypsotis ir šypsodamasi pagimdė trijų su puse kilogramo kūdikį. Vieną vasarą blizgė dingo. Berniuko tėtis jos ilgai ieškojo, o po to netikėtai mirė. Atėjus neregėtai sausrai, berniukas blizgę rado išdžiūvusiame šulinyje... Kaip ji galėjo tiek nuveikti? Paprasta metalinė blizgė. Ir dar apmūsijusi.
Praeina kelios dienos. Jaučiu, kad mane greitai paleis namo. Kada išrašys berniuką, neaišku. Jį apžiūrinėdami gydytojai reikšmingai žvilgčioja vienas į kitą. Kasdien berniukas gauna tablečių. Rytą baltų, vakare – raudonų. O per pietus jis turi eiti į seselių kambarį, iš kurio grįžta skausmingai išsiviepeš. Taip vaiposi tie, kam leidžiami skausmingi vaistai. Tablečių berniukas negeria. Nei baltų, nei raudonų. Jas jis slepia stalčiuje. Ten turi maišelį, į jį ir deda tabletes. Berniukas sako, kad jos jam nepadeda. Apie savo ligą berniukas tyli net klausinėjamas.
5. Kartą berniuko paklausiu:
– Kodėl tau nepadeda blizgė?

Berniukas rimtai atsako:

- Todėl, kad nebėra gydomųjų žuvų. Senelis mirdamas sakė.
  - Ką sakė?
  - Kad jeigu būtų tų žuvų, jis dar pagyventų. Bet neliko. Upelis prie mūsų namų visai išdžiūvo. Kai pastatė užtvanką, vandens teliko tik iki kelių.
  - O kitur? Kituose upeliuose? Ežeruose? Kur giliau.
  - Nėra kuo nuvažiuoti. Ir kas žino, gal ir ten tų žuvų nebėra, – liūdnai atsako berniukas.
6. Ir štai atėjo lemtingasis trečiadienis. O gal ketvirtadienis. Tai galėjo būti ir penktadienis – dabar neprisimenu. Tą dieną su berniuku susipykome. Nepamenu, dėl ko. Susipykome juodai. Berniukas man prirėkė visokių bjaurių dalykų. Aš jam irgi. Tačiau to buvo per maža. Nubėgau į seselių kambarį ir papasakojau apie tablečių maišelį berniuko stalčiuje. Paskui man staiga pakilo temperatūra ir viskas dingso, daugiau nieko neprisimenu.
7. Prabudau po kelių dienų. Šalia sėdėjo tėtis. Pasirodo, aš vėl susirgau plaučių uždegimu. Dar bjauresniu negu pirmą kartą. Tėčio nebuvau matęs keletą mėnesių. Jis dirba tolimoje ir turtingoje šalyje. Berniuko nebebuvo.
- Išvežė tavo draugą. Į klinikas. Jį reikia labai rimtai gydyti, – paaiškino tėtis, pagavęs mano žvilgsnį. Tėtis visada pagauna mano žvilgsnį ir man nespėjus nė išsižioti jau žino, ko noriu paklausti.
  - Tau paliko, – pasakė tėtis, ištraukdamas blizgės ryšulėlį. Ir pažiūrėjęs man į akis pridūrė:
  - Nebijok, jis nesakė, kad jos jam nebereikės. Minėjo, kad dabar tau jos reikia labiau.
8. Štai ir viskas. Pasveikau, gyvenu. Blizgę laikau saugiausioje vietoje. Turėčiau ją grąžinti, bet man jos dar reikia. Tikrai susirasiu miško ežerą. Tokį, kuriame neišnyko nė viena žuvis. Pagausiu tą, kuri padeda pasveikti. Sužinosiu, kur gyvena berniukas. Nuvažiuosiu pas jį ir pasakysiu:
- Atvežiau tau žuvį. Pasitik ją.
- Kol kas nežinau net berniuko vardo. Tada ligoninėje jo taip ir nesužinojau.

Pagal Gendrutį Morkūną

Klausimai ir atsakymai

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
1.	Kur vyksta veiksmas? (1 dalis)			
	_____			
	<i>(1 taškas)</i>			
2.	Kaip blizgė išgelbėjo berniuko artimuosius? (2–3 dalys)			
	Senelį _____			
	_____			
	Tėtį _____			
	_____			
	<i>(2 taškai)</i>			
3.	Paaškindite, kaip suprantate teiginį „Man į tą šaipymąsi bus nuspjaut“. (3 dalis)			
	_____			
	_____			
	<i>(1 taškas)</i>			
4.	Kodėl mokytoja netikės pasakojimu apie stebuklingas žuvis? Atsakymą pagrįskite citata. (3 dalis)			
	_____			
	_____			
	_____			
	<i>(2 taškai)</i>			

5. Blizgė buvo nepaprasta – ji saugojo nuo visko. Kurie iš nurodytų teiginių yra teisingi, kurie klaidingi? Atsakymą žymėkite X. (2–4 dalys)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

<i>Teiginiai</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Neteisingas</i>
A. Sibire nuo bado išgelbėjo visą senelio šeimą.		
B. Iš vaiko pasakojimo bendraklasiai nesišaipys.		
C. Tėčiui atsirado noras gyventi.		
D. Berniuko mama užsimanė turėti kūdikį.		
E. Berniukui nebereikia vartoti tablečių.		
F. Tėtis rado blizgę išdžiūvusiam šulinyje.		

(3 taškai)

6. Kodėl berniukui blizgė nepadeda pasveikti? (5 dalis)

_____

_____

(1 taškas)

7. Kur dingo gydomosios žuvys? (5 dalis)

_____

_____

(1 taškas)

8. Kas įvyko 6 dalyje? Parašykite įvykius iš eilės.

A. _____

B. _____

C. _____

(3 taškai)

9. Kodėl vaikas negrąžina blizgės berniukui? (8 dalis)

A. _____

B. _____

(2 taškai)

10. Tekste raskite sinonimus šiems žodžiams:

A. Kramto – _____ (1 dalis)

B. Nešvari – _____ (4 dalis)

C. Išsišiepęs – _____ (4 dalis)

D. Atiduoti – _____ (8 dalis)

(2 taškai)

11. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pažymėkite teisingą atsakymo variantą. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

A. Meniniam

B. Publicistiniam

C. Moksliniam

_____

_____

(2 taškai)

Čia rašo vertintojai

I II III

12. Skaitydami tekstą, surikiuokite teiginius iš eilės.
 Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.
Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

Čia rašo vertintojai

I II III

TEIGINIAI

- A. Blizgė taip pat išgelbėjo gyvybę berniuko tėčiui.
 B. Berniukas parodo blizgę, kuri išgelbėjo senelį.
 C. Berniuko mama nenorėjo turėti vaikų, tačiau tėtis paprašė blizgės pagalbos, ir mama tapo linksma.
 D. Berniuko senelis gavo blizgę dovanų ir išmokęs žvejoti pagaudavo daug žuvų.
 E. Berniukas negeria jam duodamų vaistų, tabletes deda į maišelį.
 F. Vaikas nori pagauti stebuklingą žuvį ir nuvežti draugui dovanų.
 G. Vaikas išduoda, kad berniukas negeria vaistų.
 H. Berniukai vaikšto po ligoninę, nes nori pabendrauti su kitais vaikais.
 I. Blizgė nepadeda berniukui sveikti, nes nėra žuvų, kurios gydytų.
 K. Po kelių dienų palatoje berniuko jau nebebuvo.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	$25 \times 2 = 50$			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			

2 tekstas

Užduotis. Perskaitykite tekstą ir atsakykite į klausimus. Skaitmenimis sunumeruotos teksto dalys. (25 taškai)
Pastaba. Atsakymus į klausimus formuluokite savais žodžiais, aiškiai ir glaustai. Jei neprašoma pateikti pavyzdžių iš teksto, necituokite.

TROLIŲ MUMIŲ KŪRĖJAI 100 METŲ

- Šiomet Suomijoje minima šios šalies kultūrai itin svarbi sukaktis – šimtosios Tuvės Janson (Tove Jansson) gimimo metinės. Jos vardas visada liks neatsiejamas nuo trolių Mumių – unikalių¹ personažų, kurie jau daugiau nei septyniasdešimt metų yra ne tik knygų veikėjai, bet ir labai sėkmingas prekės ženklas. Tuvė Janson niekada neslėpė, kad jos kūryba atėjo iš vaikystės, ją supusios kultūros ir gamtos.
- Tuvė Janson augo menininkų šeimoje. Tėvas buvo skulptorius, mama namuose piešdavo iliustracijas knygoms. Pas juos nuolat lankydavosi draugai menininkai. Vos Tuvei gimus, tėvas jau tikėjosi, jog dukra taip pat pasuks kūrybos keliu. Gal kiek ir drąsu teigti, tačiau mergaitė buvo pasmerkta tapti menininke.
 Gamtos pasaulis mažąją Tuvę paveikė ne mažiau nei meniška ir kultūringa aplinka. Vaikystėje kasmet apie šešis mėnesius su šeima ir draugais ji praleisdavo saloje. O ir suaugusi sugrįždavo į ją vasaromis, kol galiausiai ten ir apsigyveno. Natūralu, kad ir knygoje daug veiksmo vyksta prie vandens.
- Rašytoja ir dailininkė sakydavo, kad visa jos kūryba įkvėpta aplinkos. Tik vaikams skirta dalis buvo atėjusi iš vaikystės prisiminimų. O suaugusiesiems kūrė įkvėpta tuomet ją supusių dalykų, įvykių, kuriuos savo kūryba perteikė taip, kaip pati matė, jautė ir išgyveno. Dauguma šaltinių teigia, kad rašytoja turėjo absoliučiai laimingą vaikystę, tad ir jos kuriamas trolių Mumių pasaulis šviesus ir geras. Tačiau tai – tik dalis tiesos. Menininkė tikrai užaugo puikioje, mylinčioje šeimoje, kur turėjo visas sąlygas kurti. Tačiau kaip ir kiekviena šeima, taip ir ši turėjo savų skaudulių. Tuvės motina Signė jautė nuoskaudą dėl to, kad turėjo paaugoti skulptorės karjerą vardan šeimos. Žinoma, menų ji neapleido – tapo knygų iliustruotoja² ir dirbo namuose. Tėvas ilgainiui ėmė piktnaudžiauti alkoholiu, barniai šeimoje vis dažnėjo. Viename Tuvės tapytų šeimos portretų atspindėtos nuotaikos toli gražu nekuria jaukaus vaizdo.
- Tačiau nesutarimai šeimoje buvo tik viena priežastis, kodėl net šviesūs ir nuotaikingi jos kūriniai vaikams kartu tokie mąslūs ir kupini melancholijos³. Žinoma, čia prisideda autorės uždarumas, būdingas suomiams, tačiau kita priežastis kur kas rimtesnė, tai – karas. Rašytoja gimė Pirmojo pasaulinio karo pradžioje, o Antrojo pasaulinio karo metu jos kūrybinis procesas jau buvo išsibėgėjęs. Tuomet į karą išėjo ir vienas brolių, apie kurį ilgą laiką nesulaukė jokių žinių. Šis visai šeimai sunkus išbandymas buvo juntamas tuometėje Tuvės Janson kūryboje.
- Pirmoji jos knyga, skirta vaikams („Mažieji troliai ir didysis potvynis“), pasirodė 1945 metais. Rašytoja įnešė naujų vėjų į vaikų literatūrą ne tik dėl įdomaus pasaulio, personažų, bet ir dėl vaikų literatūrai nebūdingo katastrofų vaizdavimo. Artėjanti kometa, potvynio grėsmė atspindėjo realią to meto situaciją, kai pasaulyje sklاندė nežinios, nerimo ir baimės nuojautos.
 Tačiau pati liūdniausia knyga buvo parašyta po rašytojos mamos mirties. Tai buvo paskutinis kūrinys vaikams. Ši netektis visiškai atskyrė autorę nuo laimingo ir jaukaus Mumių pasaulio ir ji pasuko suaugusiųjų literatūros keliu.
- Nors autorė ir vengė komerciškumo, nesutiko perduoti teisių „Walt Disney“ kompanijai, tačiau Mumiai vis tiek išpopuliarėjo taip, kad dabar jau sunku būtų suskaičiuoti, kiek visko apie šiuos personažus sukurta.
 Daugelyje pasaulio kampelių galima aptikti vis iš naujo perleidžiamų Tuvės Janson knygų, kitų autorių kūrinių, paremtų jos iliustracijomis ir tekstais, galybę suvenyrų, papuošalų, drabužių ir namų apyvokos reikmenų, kanceliarinių prekių ir atvirukų. 1993 metais Suomijoje, Naantali mieste, buvo atidarytas pramogų parkas „Moominworld“ (Mumių pasaulis). Autorinių teisių vertė gerokai išaugo, o produkcija su troliais užplūdo rinką. Simpatiški į begemetukus panašūs padarėliai tapo paklausia preke.

7. Tačiau neverta pamiršti, kad viskas prasidėjo nuo knygų. Jose buvo sukurtas Mumių slėnis, apgyvendinti personažai ir patirta begalė nuotykių. Rašytoją įkvėpdavo gamta, gyvūnai, metų laikų kaita, todėl ir jos kūryba labai gyva, dvelkianti jūra. Mumių pasaulis paremtas tarpusavio pagalba, draugiškumu ir net trupučiu naivumu. Tačiau tai jokių būdu nėra saldūs kūriniai. Pasakojimuose veikia tikroviški personažai, turintys ryškių ne visada teigiamų, tačiau dažnai žavių bruožų, tad su jais lengva tapatintis. Tai atsiskyrėlis Snusmumrikas, goduolis Snifas, puošėiva freken Snork, itin drovi Filifjonka ar pikčiurna Mažoji Miu. O kai visi šie draugiški ir geri, tačiau netobuli personažai patenka į sudėtingas situacijas (ar susikuria jų patys), tampa nepaprastai linksma skaityti ir spėlioti, kuo tai baigsis, o Mumių slėnyje visada viskas baigiasi gerai. Personažai džiugina ir suaugusiuosius, ir pačius mažiausius skaitytojus.
8. Tuvės Janson kūrybą įvertino ne tik skaitytojai, bet ir kritikai. Autorė yra gavusi ne vieną apdovanojimą. Tuvės Janson veidas puošia pašto ženklą, jai sukurta proginė moneta, o į Japoniją keleivius gabena troliais Mumiais puoštas lėktuvas. Menininkei, kuri visas knygas parašė ranka, to galbūt pasirodytų per daug. Tačiau kai sukuri kažką visiškai naujo, unikalaus ir, svarbiausia, kokybiško, nieko kito negali ir tikėtis. Panašu, jog rašytojos tėvo lūkesčiai išsipildė su kaupu.

Pagal spaudą

¹ Unikalus – vienintelis, nepakartojamas.

² Iliustruoti – puošti knygas piešiniais.

³ Melancholija – nusiminusi, liūdna nuotaika.

Klausimai ir atsakymai

		Čia rašo vertintojai		
		I	II	III
1.	Kas yra troliai Mumiai? (1 dalis)			
	_____			
	(1 taškas)			
2.	Kokia buvo rašytojos tėčio ir mamos profesija? (2 dalis)			
	Tėtis _____			
	Mama _____			
	(1 taškas)			
3.	Paaiškinkite, kaip suprantate teiginį „Mergaitė buvo pasmerkta tapti menininke“.			
	(2 dalis)			
	_____			
	_____			
	(1 taškas)			
4.	Kodėl knygoje aprašomas veiksmas dažnai vyksta prie vandens? (2 dalis)			
	_____			
	_____			
	(1 taškas)			
5.	Kur rašytoja sėmėsi įkvėpimo kūrybai? (3 dalis)			
	A. Rašydama knygas vaikams _____			
	_____			
	B. Rašydama knygas suaugusiesiems _____			
	_____			
	(2 taškai)			

6. Tuvės Janson kūrinuose buvo juntama ir liūdna nuotaika. Kurios nurodytos liūdnos nuotaikos priežastys yra teisingos, kurios neteisingos? Atsakymą žymėkite X. (4 dalis)

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

<i>Priežastis</i>	<i>Teisingas</i>	<i>Neteisingas</i>
A. Antrasis pasaulinis karas.		
B. Gyvenimas saloje.		
C. Tėtis ir mama dažnai barėsi.		
D. Brolio dingimas be žinios.		
E. Liūdesys apskritai būdingas suomiams.		
F. Neišsipildžiusi svajonė tapti skulptore.		

(3 taškai)

7. Kada buvo sukurta paskutinė knyga apie trolius Mumius? Atsakymą pagrįskite citata. (5 dalis)

(2 taškai)

8. Autorė vengdama komerciškumo, atsisakė perduoti teises „Walt Disney“ kompanijai, tačiau troliai Mumiai vis tiek yra populiarūs. Įvardykite, kaip. (6 dalis)

- A. _____
 B. _____
 C. _____

(3 taškai)

9. Apie ką pasakojama 7 dalyje?

(1 taškas)

10. Už ką buvo ne kartą apdovanota Tuvė Janson?

(1 taškas)

11. Raskite tekste sinonimus šiems žodžiams:

- A. Veikėjas – _____ (1 dalis)
 B. Liūdesys – _____ (4 dalis)
 C. Įmonė – _____ (6 dalis)
 D. Veža – _____ (8 dalis)

(2 taškai)

<i>Čia rašo vertintojai</i>		
<i>I</i>	<i>II</i>	<i>III</i>

12. Kuriam funkciniam stiliui priskirtumėte šį tekstą? Pažymėkite teisingą atsakymo variantą. Paaiškinkite, kodėl taip manote.

- A. Meniniam
B. Publicistiniam
C. Moksliniam

Čia rašo vertintojai
I II III

(2 taškai)

13. Skaitydami tekstą surašykite teiginius iš eilės.

Atsakydami įrašykite teiginių raides **ATSAKYMŲ LENTELĖJE**.

Pastaba. Šios užduoties atsakymų taisyti negalima.

TEIGINIAI

- A. Pirmoje knygoje pasakojama apie atskrendančią kometą, potvynio grėsmę.
B. Rašytoja užaugo puikioje aplinkoje, tačiau laikui bėgant jos tėvų šeimoje kilo sunkumų.
C. Netekusi mamos Tuvė Janson liovėsi rašyti knygas vaikams, tačiau kūrė suaugusiesiems.
D. Rašytojos Tuvės Janson vardas jau daugybę metų siejamas su knygų veikėjais troliais Mumiais.
E. Tuvės Janson tėvai buvo menininkai: mama – knygų iliustruotoja, tėtis – skulptorius.
F. Autorė nenorėjo, kad jos kūrinių personažai taptų komerciniais, tačiau jie vis tiek labai išpopuliarėjo, netgi buvo atidarytas pramogų parkas.
G. Rašytoja daug laiko praleisdavo prie vandens, suaugusi apsigyveno saloje.
H. Liūdnai kūrinių nuotakai turėjo įtakos karas ir rūpesčiai šeimoje.
I. Tuvė Janson yra ne kartą apdovanota, žinoma, gerbiama ir vertinama visame pasaulyje.
K. Linksmus veikėjus žmonės noriai perka ir šiandien; net ir dabar kuriamos trolių Mumii istorijos linksmos, visada baigiasi gerai.

ATSAKYMŲ LENTELĖ

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

(5 taškai)

Taškų suma (maks. 25)	25			
Taškų už rašytinio teksto suvokimo testą	$25 \times 2 = 50$			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			

III. RAŠYTINIO TEKSTO KŪRIMAS (Trukmė – 130 min.)

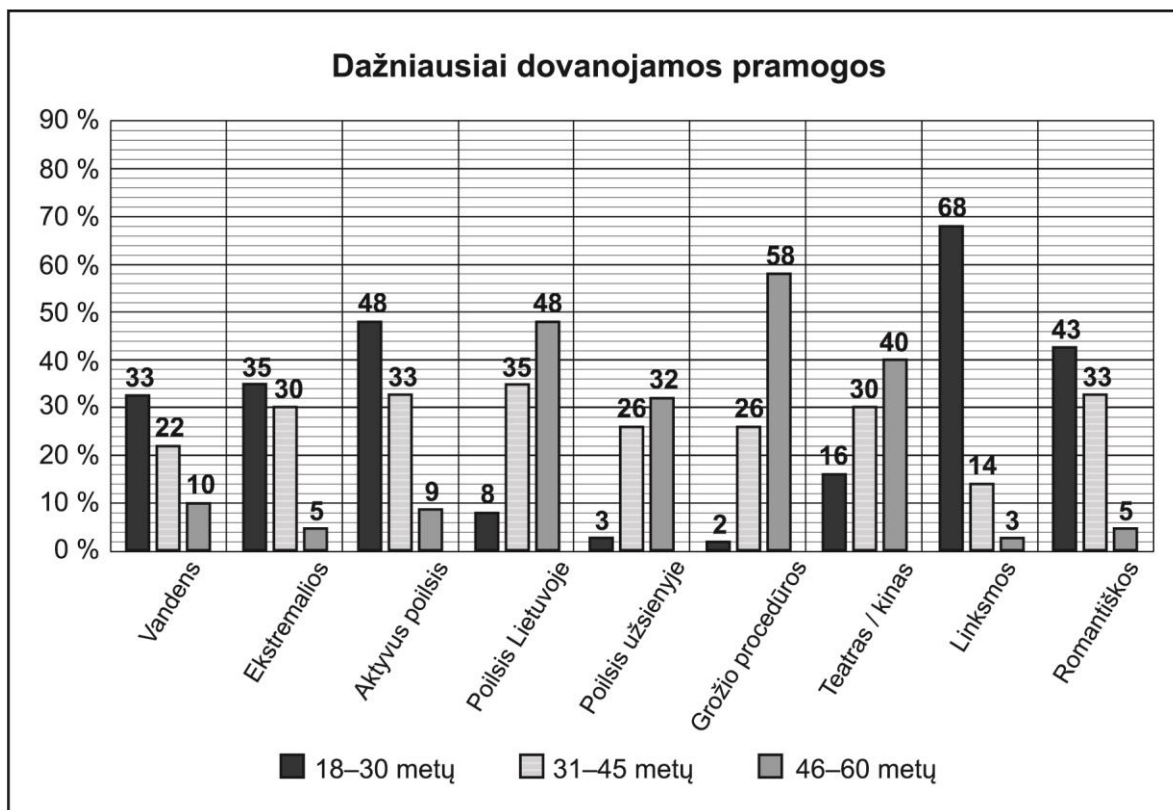
Pasirinkite vieną iš dviejų (A arba B) uždutį ir parašykite 250–300 žodžių tekstą. (50 taškų)

A uždutis. Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiu tema

Laisvalaikio dovana – puikus sprendimas norint nustebinti

Straipsnyje:

- aptarkite, kurias laisvalaikio dovanas mėgsta dovanoti šiuolaikiniai žmonės;
- remdamiesi pateikta diagrama aptarkite, kokio amžiaus apklausos dalyviai kurias pramogas dovanoja dažniau, pamąstykite, kodėl;
- išsakykite savo požiūrį apie tai, kurias pramogas rinktumėtės dovanoti savo artimiesiems, argumentuokite, kodėl taip manote.

Pastabos

1. Straipsnio pasirašyti nereikia.
2. Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.
3. Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos straipsniui planuoti.

B uždutis. Parašykite 250–300 žodžių straipsnį mokyklos sienlaikraščiu tema

Šiuolaikinės technologijos užgožia žmogiškąjį bendravimą

Straipsnyje:

- aptarkite bendravimo svarbą šiandieninėje visuomenėje;
- remdamiesi įvestimi, aptarkite skirtingas nuomones apie šiuolaikinio bendravimo poreikį;
- išsakykite savo požiūrį, kas yra svarbiau: bendrauti gyvai ar laisvalaikį leisti prie kompiuterio, argumentuokite, kodėl taip manote.

1. Aš labai mėgstu bendrauti, ir man visai nesvarbu kaip: leisti laisvalaikį su draugais mieste ar bendrauti internetu. Labai džiaugiuosi, kad atsirado pasaulinis interneto tinklas, – taigi su geriausia drauge, kuri išvažiavo gyventi į Kanadą per *Skype* bendraujame kasdien.

Mantė

2. Labai laikiu savaitgalio, kai nereikės eiti į mokyklą ir galėsiu būti su draugais. Žinoma, gerai išmanusis telefonas ir kompiuteris, bet gyvo bendravimo tai niekada nepakeis. Kartu su draugais mes smagiai leidžiame laiką, pramogaujame, o bendraujant virtualiai to daryti neįmanoma.

Jurgis

3. Man neįdomu bendrauti gyvai. Susirašinėju netgi su draugu, sėdinčiu už kelių metrų. Visą dieną nepaleidžiu iš rankų savo išmaniojo telefono – tėvai man nupirko patį naujausią modelį. Man įdomiau žaisti kompiuterinius žaidimus.

Martynas

Pastabos

1. *Straipsnio pasirašyti nereikia.*
2. *Perrašę straipsnį į švarraštį, suskaičiuokite žodžius ir paraštėje pažymėkite 250 žodžių ribą. Jei parašėte mažiau, taip pat nepamirškite nurodyti žodžių skaičiaus.*
3. *Neliniuotos juodraščio eilutės skirtos straipsniui planuoti.*

Blank area for writing the response to the test question.

Čia rašo vertintojai

I	II	III

Žodžių skaičius _____

RAŠYBINIO TEKSTO KŪRIMO TESTO VERTINIMAS

Kriterijus	Maks. taškų skaičius	VERTINTOJŲ SKIRTI TAŠKAI		
		I	II	III
TURINYS	5			
STRUKTŪRA	5			
STILIUS IR ŽODYNAS	5			
GRAMATIKA	5			
RAŠYBA IR SKYRYBA	5			
Taškai	25			
Taškų sandauga	25 × 2 = 50			
Taškai, atimami už nepakankamą žodžių skaičių	-1 / -2 / -3 / -4 / -5			
GALUTINĖ TAŠKŲ SUMA	50			